

Handlingsplan för nordiska barn och ungdomskommittén 2010–2013

Handlingsplan för nordiska barn och ungdomskommittén 2010–2013

ANP 2010:703

© Nordiska ministerrådet, Köpenhamn 2010

ISBN 978-92-893-2002-3

Tryck: Kailow Express ApS

Tryckt på miljövänligt papper som uppfyller kraven i den nordiska miljösvanemärkningen.

Publikationen kan beställas på www.norden.org/order. Fler publikationer på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202

Nordiska rådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
Telefon (+45) 3396 0400
Fax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och är en viktig partner i europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill styrka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Innehåll

Inledning.....	7
Syfte och målsättning	9
1. NORDBUK:s koordinerande och tvärssektoriella arbete.....	9
2. NORDBUK:s egen verksamhet.....	10
2.1 Stöd för barn och ungas egen organisering och barn och ungas nordiska samarbete.	10
2.2 Stödja utveckling och spridning av nya och existerande metoder för barn och ungas deltagande i demokratiska processer.	10
2.3. Globaliseringsfokus.....	10
2.4 En ökad mångfald bland dem som får stöd via NORDBUK.	11
2.5 Främja bättre kunskaper bland barn och unga om mänskliga rättigheter och demokrati.	11
2.6 En ökad samverkan och koordinering med övriga internationella barn- och ungdomspolitiska samarbetsstrukturer.....	11
2.7 Ökade kunskaper om barn och unga och spridande av dessa kunskaper... ..	12
2.8 NORDBUK:s arbetsform.	12
3. Årliga aktivitetsplaner	12
4. Uppföljning och utvärdering	13

Inledning

Nordiska ministerrådets samarbete på barn- och ungdomspolitiska området styrs av en överordnad strategi för barn och unga i Norden. Strategin tar sin utgångspunkt i visionen: Norden skall vara det bästa stället i världen för barn och unga.

Nordiska Barn- och Ungdomskommitténs arbete ska styras av strategin och utifrån denna föreliggande handlingsplan. Syftet med detta sätt är att renodla det tvärsektoriella arbetet i relation till Nordiska Barn- och Ungdomskommitténs (NORDBUK) arbete. Ett barn- och ungdomsperspektiv integreras i relevant verksamhet i Nordiska ministerrådet och Nordiska Barn- och Ungdomskommitténs uppgifter blir tydliga. Nordiska Barn- och Ungdomskommittén är de nordiska ländernas och de självstyrande områdenas samarbetsorgan i ungdomsfrågor med både representation från medlemsländernas statsförvaltning och de nationella ungdomskommittéerna. Gruppen barn och unga omfattar alla i åldrarna 0–25 år, men åldersspannet kan variera i olika sammanhang.

Syfte och målsättning

Syftet med denna handlingsplan och för NORDBUK är att arbeta i riktning mot det övergripande målet i strategin för det nordiska samarbetet på det barn- och ungdomspolitiska området. Målet är att arbetet med barn och ungdomar i det Nordiska ministerrådet ska främja barn och ungas möjligheter till goda levnadsvillor och barn och ungas inflytande.

Detta görs genom:

- NORDBUK:s koordinerande och tvärsektoriella arbete för att främja en integrering av ett barn- och ungdomsperspektiv i relevanta delar av NMR:s verksamhet och
- NORDBUK:s egen verksamhet

1. NORDBUK:s koordinerande och tvärsektoriella arbete

NORDBUK skall stödja arbetet i andra fackområden för att uppfylla målen i strategin, svara för att uppföljning av strategin samordnas och koordinera arbetet med barn- och unga i Nordiska Ministerrådet. NORDBUK:s ambition är att få till en högre grad av tvärsektoriellt samarbete kring arrangemang och arbete i aktuella teman utifrån strategidokumentet. NORDBUK kan ha en rådgivande funktion i förhållande till hur barn och unga kan delta och höras.

NORDBUK skall:

- Aktivt stödja de olika ministerråden i deras arbete med strategin, bl. a. genom att dela med sig av den kunskap om barn och ungas levnadsvillkor som genereras via NORDBUK:s arbete och projekt.
- Sprida kunskap om strategin
- Stimulera till kontakt och erfarenhetsutbyte mellan fackområdena och uppsöka deltagelse i tvärsektoriella projekt
- Behandla samtliga nya handlingsplaner i Nordiska Ministerrådet inom de prioriterade områdena i strategidokumentet i ett remissförfarande
- Varje år sammanställa fackområdenas rapporter om deras verksamhet som berör barn och unga.

År 2012 utvärderas NORDBUK:s arbete med strategin.

2. NORDBUK:s egen verksamhet

För att främja uppnåendet av det övergripande målet i strategin skall NORDBUK utöver sin tvärssektoriella verksamhet också arbeta med ett antal egna projekt på ett antal prioriterade områden, som faller utanför övriga fackområden inom NMR.

2.1 Stöd för barn och ungas egen organisering och barn och ungas nordiska samarbete.

NORDBUK har ansvar för att fördela projektmedel för ungdomsprojekt och för direkt stöd till ungdomsorganisationer. Det skall finnas en stark koppling mellan övergripande prioriteringar i strategin och bidragsgivning. Viktiga utgångspunkter i Nordiska ministerrådets strategi för barn- och ungdomsområdet är hänsyn till ålder, mångfald och jämställdhet, funktionshinder, nordisk nytta och det nordiska samarbetet i ett internationellt perspektiv. Det skall även vara viktiga utgångspunkter i bidragssystemet. Den överordnade uppgiften för bidragssystemet är att medverka till att prioriterade områden i strategin också framgår när bidragen fördelas. Samtidigt måste stödet till barn och ungas egen organisering vara flexibelt så att nya former för organisering stimuleras.

2.2 Stödja utveckling och spridning av nya och existerande metoder för barn och ungas deltagande i demokratiska processer.

Barn och ungas deltagande har under lång tid varit föremål för uppmärksamhet. Barn och ungas deltagande är en viktig fråga på alla politiska nivåer i Norden. Nationell ungdomspolitik i nordiska länder uppehåller sig kring barn och ungas deltagande och på lokal nivå realiserar nya metoder. Där har barn och ungas brist på intresse för traditionellt engagemang setts som ett problem. NORDBUK vill bidra till att vända på perspektivet och flytta det upplevda problemet från barn och ungdomar till befintliga strukturer. Barn och ungas rätt att påverka sitt eget liv, sin närmiljö och samhällsutvecklingen i stort kräver att rådande strukturer medger ett reellt inflytande för barn och ungdomar. I Nordiska ministerrådet praktiserar NORDBUK co-management, som innebär att ungdomsorganisationer och myndigheter deltar på lika villkor.

2.3. Globaliseringsfokus.

NORDBUK anser att barn och ungas synpunkter bör omhändertas i beslutprocesserna i relevanta strategiska frågor, som i globaliseringsarbetet. Verkligt inflytande och delaktighet för barn och unga är nödvändigt för att få beslut som är hållbara och demokratiska, både i dag och i framtiden. Detta kräver barn och ungas deltagande i alla faser av globaliseringspro-

cessen, från planering till genomförande. NORDUK skall således ges möjlighet att lämna synpunkter på globaliseringsprojekten ur ett barn- och ungdomsperspektiv och NORDBUK skall inkluderas i Nordiska ministerrådets strategiska process om globalisering.

2.4 En ökad mångfald bland dem som får stöd via NORDBUK.

En viktig utgångspunkt i Nordiska ministerrådets strategi för barn och ungdomsområdet är mångfald och jämställdhet. NORDBUK:s arbete syftar inte bara till att problematisera förhållanden relaterat till ålder utan en rad andra kategorier som kön, etnicitet, sexuell läggning och funktionshinder. Många gånger är dessa sammanvävda i varandra. NORDBUK:s arbete ska särskilt bidra med ett mångfaldsperspektiv i barn och ungdomsområdet. NORDBUK skall fortsätta att möta behov och utmaningar i det mångkulturella Norden. Det skall för det första ske genom att informera om och prioritera i bidragssystemet så att fler barn och ungdomar får möjlighet att söka organisations- och projektstöd. För det andra skall bidragssystemet utvecklas så att barn och ungdomar i Norden på ett enkelt sätt kan tillgodogöra sig det.

2.5 Främja bättre kunskaper bland barn och unga om mänskliga rättigheter och demokrati.

Visionen är att det skapas ett samhälle där det finns utrymme till att komplexiteten med barns och ungas rättigheter hanteras på ett demokratiskt, brett berikande och icke exkluderande sätt i stället för ett samhälle vars bemötanden bildar grogrund för marginalisering. Förutsättningen för att alla nordens länder och självstyrande områden ska kunna leva upp till både medborgerliga och politiska rättigheter och ekonomiska och sociala rättigheter finns. Samtliga nordiska länder har ratificerat FN:s Barnkonvention. För att barn och ungas mänskliga rättigheter ska skyddas och främjas måste alla känna till och handla därefter. Ett av NORDBUK:s redskap är bidragssystemet, som skall stötta projekt som kan bidra till ökade kunskaper om mänskliga rättigheter och demokrati. Med större kunskap kan barn och ungdomar bättre ta till vara de rättigheter de har.

2.6 En ökad samverkan och koordinering med övriga internationella barn- och ungdomspolitiska samarbetsstrukturer.

NORDBUK skall främja samarbete med andra internationella ungdomsorgan som till exempel Ungdomens Nordiska Råd. NORDBUK skall stödja informationsutbyte i europeiska och internationella ungdomspolitiska frågor för att uppnå synergieffekter. NORDBUK skall sträva till samverkan med nordens grannländer, inklusive de självstyrande områden och deras närmaste grannar, i ungdomspolitiska frågor. På regional nivå

skall NORDBUK samarbeta och bidra med högre grad av koordinering av relevanta barn- och ungas samarbetsstrukturer i norra Europa.

2.7 Ökade kunskaper om barn och unga och spridande av dessa kunskaper.

I Norden pågår en omfattande forskning om barn och unga. Forskningen sker vid universitet och högskolor av forskare i olika discipliner men också som fristående projekt på uppdrag av myndigheter på nationell och lokal nivå. NORDBUK behöver kunskap om barn och unga för att nå sina konkreta mål och kunna genomföra sina aktiviteter. Inte minst krävs en bred kunskap för att stötta Nordiska ministerrådet i barn- och ungdomsområdet. Ett centralt insatsområde för NORDBUK är att koordinera och förmedla den kunskap om barn och unga som forskningen genererar. Genom gemensam kunskapsuppbyggnad i Norden kring barns- och ungdomsområdet ökar kunskapen. NORDBUK skall verka för att befintlig kunskap görs tillgänglig för Nordiska ministerrådet, myndigheter i nordiska länder och ungdomsorganisationer i Norden. Vid behov skall NORDBUK kunna initiera forskning där det finns brister.

2.8 NORDBUK:s arbetsform.

NORDBUK möts normalt två gånger om året. Kommitténs arbetsutskott AU består av ordförandeskapslandet och kommande ordförandeskap, möten hålls normalt 4 gånger om året. Två AU-möten hålls i samband med de två kommittémötena. AU har ansvaret för tillrättaläggandet och genomförandet av kommittémötena i samarbete med sekretariatet. För att öka kommitténs möjligheter för att följa med i arbetet med barn och unga i alla ministerrådets sektorer, är kommittén uppdelad i mindre grupper, som var för sig har ansvar för kontakten till en närmare definierad del av ministerrådets arbete. Uppdelningen i undergrupper och fastställande av undergruppernas mandat företas av NORDBUK.

3. Årliga aktivitetsplaner

Barn och ungdomsområdet utvecklas ständigt och för att handlingsplanen ska ge utrymme för detta måste det finnas en viss flexibilitet. Den garanteras i samband med planeringen av kommande ordförandeskap. NORDBUK skall årligen fatta beslut om de konkreta aktiviteterna inom ramen för områdena ovan. I dessa årliga aktivitetsplaner skall också lämnas utrymme för övriga aktiviteter som på grund av pågående processer inte går att förutsäga. Utvecklingen av barn och ungdomsområdet både internt inom Nordiska ministerrådet och externt i Norden och dess omvärld kan fordra insatser som inte kan förutbestämmas.

4. Uppföljning och utvärdering

Genomgående för NORDBUK:s verksamhet skall vara kontinuerliga uppföljningar och utvärderingar av aktiviteterna. Handlingsplanen skall utvärderas 2012.

Denne handlingsplan blev vedtaget af de nordiske samarbejdsministre på deres møde i København 3. december 2009.